

Wijzigingen Decreet Lokaal Bestuur - Personeelsaspecten

Het [decreet tot wijziging van het Decreet over het Lokaal Bestuur](#) werd op vrijdag 17 februari 2023 bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering. Het werd op 29 maart 2023 gepubliceerd in het Belgisch staatsblad en treedt in werking op 8 april 2023.

In deze nota vergelijken wij de tekst van het voorontwerp van decreet met de tekst van het finale decreet, en bekijken wij in welke mate er in het finale decreet rekening gehouden werd met het VVSG standpunt (rode tekst).

1. Aanvullende voorstellen

De VVSG vroeg om in het ontwerp van decreet de al lang gevraagde afstemming van de aanstellingsbevoegdheid voor het personeel van het gemeentelijke onderwijs met die van de rest van het gemeentepersoneel op te nemen. Voor personeel in het gemeentelijk onderwijs gaat het nog steeds om een niet-delegeerbare bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen, voor de rest van het gemeentepersoneel (m.u.v. algemeen en financieel directeur) ligt de aanstellingsbevoegdheid bij het college van burgemeester en schepenen, maar is ze wel delegeerbaar.

➔ Niet ingevoerd

2. Terbeschikkingstelling statutair personeel aan woonmaatschappijen (art. 41, 2°)

Het decreet creëert de mogelijkheid dat personeelsleden in statutair dienstverband, voor zover de rechtspositieregeling dat mogelijk maakt, ter beschikking worden gesteld aan een woonmaatschappij.

VVSG-standpunt: akkoord

➔ Artikel ongewijzigd

3. Overdracht personeel tussen lokale entiteiten (artikels 42§1 en 42§2)

Het decreet koppelt een aantal voorwaarden aan de overdracht van personeel (zonder de algemeen en financieel directeur of de maatschappelijk werker) tussen een gemeente, een autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het OCMW van die gemeente en een OCMW-vereniging of intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de gemeente (het OCMW) deelneemt. Die voorwaarden golden voordien niet en zijn gebaseerd op de overdrachtsregeling in de Europese

Richtlijn 2001/23/EG van 12 maart 2001. Het gaat over:

- de overdracht van personeel moet bepaald zijn in de rechtspositieregeling;
- bij de overdracht wordt de rechtspositieregeling nageleefd;
- het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
- de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, anciënniteit, prestatieregeling en salarisschaal;
- de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
- de personeelsleden behouden hun rechten en verplichtingen zoals bepaald in hun arbeidsovereenkomst of -betrekking;
- de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

Daarnaast kan de Vlaamse regering nog verdere minimale waarborgen vaststellen.

Verder krijgen diezelfde besturen ook de mogelijkheid om (enkel) contractanten over te dragen naar een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm (bv. een gemeentelijke vzw), een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of -vennootschap of een woonmaatschappij, met als extra voorwaarde bovenop de al genoemde, het feit dat de overdragende overheid deelgenoot is van de overnemende rechtspersoon. Bij een woonmaatschappij geldt die voorwaarde niet, en ook hier kan de Vlaamse regering verdere minimale waarborgen vaststellen.

VVSG-standpunt:

- De Vlaamse regering wil hier het toepassingsgebied van de Europese richtlijn over het behoud van rechten van werknemers bij overgang van onderneming, uitbreiden tot *statutair* personeel en ook tot *individuele* overdrachten. De Europese richtlijn is in principe enkel van toepassing bij overdracht van dienstverlening, waarbij het contractueel personeel werkzaam in de overgedragen dienst, de overnemer volgt. Op zich vinden we deze dubbele uitbreiding niettemin verdedigbaar (zelfde spelregels voor statutair en contractueel personeel en dit zowel bij overdracht van dienstverlening als bij individuele overdrachten).
- We vragen een rechtsbasis om personeel ook te kunnen overdragen tussen gemeenten onderling, tussen OCMW's onderling of tussen gemeenten en OCMW's van een verschillend grondgebied. Denken we bijv. aan het nieuwe decreet regiovorming, dus overdracht personeel binnen een referentieregio zeker ook mogelijk maken.

➔ **Artikel ongewijzigd (§1,4° en §,6° enerzijds en §2,5° en 2,7° anderzijds).**

Cf. In het Decreet Regiovorming van 3 februari 2023 (nog niet gepubliceerd) is er sprake van regiomobiliteit, maar dat gaat over het zich kandidaat kunnen stellen bij 'interne' vacatures (dus interne en externe personeelsmobiliteit), en niet over overdracht van personeel tussen de lokale besturen van één bestuursregio.

4. Ruimere keuze van tuchtonderzoeker (oud artikel 44 – nieuw artikel 43)

Het decreet lokaal bestuur bepaalt dat een tuchtonderzoeker een personeelslid moet zijn dat werkt in een gemeente, OCMW of een verzelfstandigde entiteit van de gemeente of het OCMW. Het decreet breidt deze mogelijkheid nu uit naar een 'personeelslid in een openbare dienst'.

VVSG-standpunt:

- De uitbreiding van de mogelijkheden om een tuchtonderzoeker aan te duiden, is een goede zaak. Maar wat wordt bedoeld met 'openbare dienst': gaat het om een formele afbakening (rechtsvorm) of om een inhoudelijke afbakening (criterium Nationale Bank van België). Is een gemeentelijke vzw een openbare dienst in de betekenis van dit artikel?
- Wat wordt bedoeld met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid, als de andere overheid met een ander systeem van graden werkt? Mag onder 'minstens gelijkwaardige graad' verstaan worden: "waaraan minstens dezelfde salarisschaal of – salarisschalen gekoppeld wordt / worden"?

➔ Artikel ongewijzigd, wel hernummerd naar artikel 43 (vanaf hier hernummering van alle artikels)

Gewijzigde memorie van toelichting:

In artikel 202, §1, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt verruimd wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld.

Ter garantie van een objectief en met kennis van zaken gevoerd tuchtonderzoek wordt de aanstelling van de tuchtonderzoeker uitgebreid naar 'een personeelslid in een openbare dienst'. Besturen kunnen op die manier iemand 'neutraal en deskundig' betrekken in het proces. Zo zou een beroep kunnen worden gedaan op de assessoren van de Vlaamse beroepsorganen binnen de diensten van de Vlaamse overheid, d.z. de raden van beroep tegen ongunstige evaluaties of tuchtstraffen bij statutaire Vlaamse personeelsleden. Een andere opportuniteit voor de besturen zou erin bestaan om samen te werken met andere besturen en een gezamenlijke tuchtambtenaar in te zetten, zoals dat ook met omgevingsambtenaren gebeurt. Hiermee kan ook verder ingezet worden op regiovorming. Het begrip "openbare dienst" moet in de formele zin (als rechtsvorm) worden begrepen en niet in de functionele zin (inhoudelijke afbakening). Een gemeentelijke vzw beantwoordt met andere woorden niet aan die benadering.

5. Meer tijd voor bevestiging preventieve schorsing bij hoogdringendheid (oud artikel 46 – nieuw artikel 45)

Het decreet geeft de tuchtoverheid veertien dagen (i.p.v. acht) om de preventieve schorsing bij hoogdringendheid uitgesproken door de algemeen directeur te bevestigen. Voordien moet de betrokken medewerker gehoord worden.

VVSG-standpunt: akkoord.

➔ Artikel ongewijzigd

6. Schrapping koppeling rechtspositie autonome verzorgingsinstelling en welzijnsvereniging aan die van OCMW van zetel (oud artikel 83 – nieuw artikel 91)

Vandaag is de rechtspositieregeling van een autonome verzorgingsinstelling gekoppeld aan die van het OCMW van de gemeente waar de zetel van de vereniging gevestigd is. Het decreet schrapt deze koppeling, waardoor de autonome verzorgingsinstelling niet telkens het zetel-OCMW moet volgen en vervolgens afwijkingen bepalen.

VVSG-standpunt: akkoord, maar wij vragen dat dezelfde werkwijze ook gevolgd wordt in artikel 488 §1 DLB, zodat de koppeling met het zetel-OCMW ook voor een welzijnsvereniging geschrapt wordt, zeker wanneer ze verschillende OCMW's verenigt. Zeker welzijnsverenigingen die actief zijn in de zorg wijken qua rechtspositieregeling steeds meer af van die van het OCMW-moederbestuur. Het motief voor de "ontkoppeling" voor ziekenhuizen geldt ook voor welzijnsverenigingen.

→ Onze vraag (naar een zelfde regeling voor welzijnsverenigingen) werd ingewilligd met artikel 89 (tot wijziging van artikel 488):

Art. 89. In artikel 488 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt: "§1. Het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging stelt, binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt: "§2. Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel.";

3° paragraaf 3 wordt opgeheven

7. Striktere regels voor toevertrouwen beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid aan personeel van gemeente en OCMW (artikel 43 voorontwerp)

Het decreet neemt enkele striktere regels op i.v.m. het toevertrouwen van de beslissings- en ondertekeningsbevoegdheden aan personeelsleden van het eigen bestuur (gemeente/OCMW), of het andere bestuur (OCMW/gemeente).

Artikel 43, 2° er wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De bevoegde organen kunnen de beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid alleen toevertrouwen aan personeelsleden van het andere bestuur, vermeld in het

tweede lid, als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

1° het gaat om een gemeentelijke bevoegdheid die ook aan gemeentepersoneel kan worden toevertrouwd of om een bevoegdheid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn die ook aan personeel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan worden toevertrouwd;

2° het bevoegde orgaan van de gemeente gaat akkoord met het toevertrouwen aan een personeelslid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, of het bevoegde orgaan van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat akkoord met het toevertrouwen aan een personeelslid van de gemeente;

3° het personeelslid gaat akkoord met het toevertrouwen van de beslissingen ondertekeningsbevoegdheid;

4° de eindverantwoordelijkheid blijft bij het bevoegde orgaan dat de bevoegdheid toevertrouwt en het personeelslid handelt louter in naam en voor rekening van het bevoegde orgaan.”.

VVSG-standpunt: niet akkoord.

➔ Artikel (gelukkig!) geschrapt

8. Schrapping verbod op daden van koophandel (artikel 38)

Het decreet lokaal bestuur bevat een verbod voor algemeen en financieel directeurs voor het stellen van daden van koophandel. Deze bepaling wordt geschrapt, omdat het Wetboek van Koophandel niet meer bestaat. Uiteraard blijven voor de betrokken directeurs de regels over belangenvermenging en het verbod op het uitvoeren van met het ambt onverenigbare activiteiten bestaan.

VVSG-standpunt: akkoord

➔ Artikel ongewijzigd; het verbod op daden van koophandel voor de algemeen en financieel directeurs zal dus geschrapt worden.

9. Recht op juridische bijstand tuchtverheid (oud artikel 45 – nieuw artikel 44)

Hoewel het impliciet al zo werd begrepen, expliciteert het decreet dat ook de tuchtverheid zich kan laten bijstaan door een juridisch raadgever of advocaat.

VVSG-standpunt: akkoord, maar graag de term ‘raadsman’ genderneutraal maken en vervangen door ‘raadgever’.

➔ Artikel aangepast: het woord “raadsman” wordt vervangen door de woorden “juridisch raadgever”.

10. Verduidelijking / inperking terbeschikkingstelling personeel vereniging voor sociale dienstverlening of de vennootschap voor sociale dienstverlening (oud artikel 87 – nieuw artikel 95)

In artikel 511 §1 wordt de terbeschikkingstelling verengd tot de terbeschikkingstelling van statutair personeel.

VVSG-standpunt: niet akkoord. De terbeschikkingstelling van contractueel personeel is niettemin ook mogelijk, bijv. met toepassing van artikel 61 van de OCMW-wet of met toepassing van de Wet van 24 juli 1987. Het is niet aan de Vlaamse overheid om het toepassingsgebied van de genoemde wetten in te perken. In artikel 81 van het wijzigingsdecreet, dat artikel 511 §1 wijzigt, moet daarom het woord 'statutaire' geschrapt worden.

➔ Artikel ongewijzigd; in draagwijdte maakt de herformulering van artikel 511 §1 Decreet Lokaal Bestuur het wellicht weinig verschil, aangezien de terbeschikkingstelling van contractanten hoe dan ook geen Vlaamse bevoegdheid is.